

Свочасний фінансовий менеджмент включає вивчення дій, пов'язаних з придбанням, злиттям, фінансуванням, управлінням активами. Основні функції фінансового менеджменту зводяться до ухвалення рішень у трьох напрямках: інвестиції, фінансові рішення та рішення, пов'язані з управлінням активами.

Таким чином, у його рамках здійснюється пошук відповідей на питання: якою повинна бути структура активів, як повинні співвідноситися грошові ресурси та товарно-матеріальні цінності та як вони повинні розподілятися між підрозділами фірми, а також якою повинна бути дивідендна політика, як забезпечується формування специфічних методів роботи з оборотними коштами та грошовими активами.

Виходячи з цього, основними функціями фінансового управління на підприємстві є: управління активами; управління капіталом підприємства; управління інвестиціями; управління грошовим потоком; управління фінансовими ризиками; антикризове фінансове управління при загрозі банкрутства.

Таким чином, на підприємстві необхідно формувати таку систему управління фінансовою діяльністю, при якій домінуюча роль відводиться перспективним фінансовим рішенням у динаміці, а на основі попередньої аналітичної оцінки фінансового потенціалу суб'єкта господарювання можна оцінити ефективність ухвалених у минулому фінансових рішень і здійснити вибір фінансової стратегії з урахуванням зовнішнього середовища, що постійно змінюється.

Куришко Олександр Олександрович

ДВНЗ «Українська академія банківської справи НБУ», Україна

РИЗИК ПЕРСОНАЛУ ПРИ ОРГАНІЗАЦІЇ ВНУТРІШНЬОГО ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ

Враховуючи глобалізацію не лише економіки, але й банківської системи та фінансового ринку, зростають загрози залучення фінансових установ до процесу легалізації доходів та фінансування тероризму, тому актуалізується підхід протидії легалізації доходів на основі оцінки ризику. Найбільш дослідженим в літературних джерелах є ризик персоналу, при цьому недоліком оцінки даного ризику є включення до його складу як ризику власників, так і ризику топ-менеджменту фінансової установи. Тому пропонується внутрішні критерії ризику фінансового моніторингу фінансової установи відносять ризик менеджменту, ризик власників та ризик персоналу.

На законодавчому рівні визначено, що ризики легалізації коштів та фінансування тероризму мають відношення лише до рівня відносин «клієнт – фінансова установа», при цьому більшість рекомендацій по оцінці ризиків надано для фінансових установ – банків. Проте більш доцільним є аналіз та оцінка ризиків не лише на рівні відносин «клієнт – фінансова установа», але й на всіх рівнях системи фінансового моніторингу, що зумовлено існуванням ризику не лише на рі-

вні банку, але на рівнях взаємовідносин між учасниками системи фінансового моніторингу. При цьому відповідно до Методичних рекомендацій щодо основних ризиків, пов'язаних з легалізацією доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванням тероризму при здійсненні банківськими установами переказів коштів, затверджених Наказом Державного комітету фінансового моніторингу України від 30.12.2009 № 184 основою метою управління ризиками для фінансових установ є проведення нагляду та контролю за клієнтами. Проте враховуючи різні цілі проведення фінансових операцій слід виділяти різну мету та інструменти управління ризиками для суб'єктів фінансового моніторингу.

В складі ризиків персоналу особливе місце займають ризики керівництва фінансової установи, оскільки саме керівний склад має широкі посадові повноваження, необмежений доступ до всіх інформаційних ресурсів, пріоритетний вплив на прийняття управлінських рішень, в тому числі щодо формування та комплектування структурних підрозділів персоналом, побудови системи управління ризиками тощо. Тому для керівного персоналу установ визначаються певний рівень кваліфікації та ділової репутації, в тому числі до членів спостережних рад та правління фінансових установ.

В той же час в умовах розвитку корпоративного управління в фінансових установах України виникають проблеми контролю за поточною діяльністю керівного складу фінансової установи. Зокрема існує проблема незалежності органів контролю, які перевіряють діяльність органів управління фінансовою установою, які повинні неупереджено проводити контроль та висувати зауваження і пропозиції відносно діяльності фінансової установи. До складу даних органів контролю фінансових установ відносять: спостережну раду, правління, ревізійну комісію, підрозділи внутрішнього аудиту та контролю, підрозділи ризик-менеджменту, підрозділи відповідальний персонал з питань протидії легалізації доходів та фінансування тероризму. Тому для підвищення координації діяльності суб'єктів фінансового моніторингу, з врахуванням особливостей корпоративного управління в Україні в фінансовому секторі, необхідним є чітке визначення функцій окремих підрозділів та працівників з урахуванням принципів корпоративного управління та існуючої ієрархії управлінського процесу в фінансових установах. Для управління ризиками персоналу в фінансових установах необхідним є розроблення паспорту посад, встановлення загальних кваліфікаційні, репутаційні вимоги відповідно до особливостей роботи окремих категорій спеціалістів.

Оцінка рівня виконання заходів щодо мінімізації ризику персоналу в фінансових установах є проблемним, оскільки з одного боку вони в залежності від розміру та структури, територіальної та продуктової спрямованості, мають самостійно формалізувати процедури та встановлювати повноваження окремих структурних підрозділів та відповідальних посадових осіб, а з іншого дана ситуація не забезпечує достатнього контролю зі сторони як органів контролю і нагляду в сфері протидії легалізації, так і інших органів державної влади за якістю заходів мінімізації ризиків персоналу, оскільки дані ризики можуть істотно вплинути не лише на рівень ділової репутації та імідж окремої фінансової установи, але й на окремих сегмент фінансового ринку в цілому (наприклад, ризики персоналу банку I групи можуть вплинути не лише на погіршення його іміджу,

відтоку клієнтів та фінансових ресурсів, але й на дестабілізацію банківської системи в цілому). Крім того, для фінансових установ, які, наприклад, належать до 4 групи банків та мають характер діяльності, що не має економічного змісту, дана формалізація процедур на рівні керівництва та власників фінансової установи створює сприятливі умови для налагодження схем та механізмів легалізації доходів, тому в процесі забезпечення мінімізації ризиків персоналу необхідно розробити уніфіковані правила та процедури управління ризиками персоналу з метою запобігання та протидії легалізації доходів та фінансування тероризму, забезпечення високого рівня довіри населення та інвесторів до фінансової системи країни, її стабільності та поступального, стабільного розвитку.

Тому система внутрішнього контролю фінансової установи за дотриманням як нормативних, так і внутрішніх документів та процедур протидії легалізації доходів, має пріоритетне значення та має бути побудована відповідно до організації структури та сфер діяльності установи, а її діяльність повинна мати характеристики достовірності, інформативності та оперативності.

Аканов А.Н.

Докторант ДВА МАБ

ПРАКТИКА ВНЕДРЕНИЯ ПРИНЦИПОВ КОРПОРАТИВНОЙ СОЦИАЛЬНОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТИ В АО «КАЗМУНАЙГАЗ»

В последнее время в деловом сообществе, особенно в бизнес-секторе, возросло внимание к социальной ответственности нефтегазовых компаний. В значительной степени этот процесс отражает заинтересованность отдельных лиц и организаций социальными, экономическими и экологическими показателями деятельности компаний (рисунок 1), в том числе интересы инвесторов, которые рассматривают теперь возможные риски для финансовых вложений, в том числе и в этих сферах.

Основным источником информации о деятельности компании в области КСО является социальная (нефинансовая) отчетность. К социальной отчетности в широком понимании этого слова следует относить любые отчеты компаний, содержащие не только информацию о результатах экономической деятельности, но также социальные и экологические показатели.

Социальная отчетность нефтегазовой компании нужна, чтобы:

- комплексно информировать широкую общественность об экономических, экологических и социальных результатах деятельности компании, осуществлять самооценку по этим трем направлениям;
- вести диалог со всеми группами заинтересованных сторон, выявлять их оценки и ожидания;
- получать дополнительные конкурентные преимущества;